

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р Ирина Колева, СУ „Св. Климент Охридски“

e-mail: ikkoleva@uni-sofia.bg

научна специалност Теория на възпитанието и дидактика, професионално

направление 1.2. Педагогика, в област на висшето образование 1. Педагогически науки

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Социология“, професионално направление : 3.1. Социология, антропология и науки за културата*

Автор на дисертационния труд: *Мария Станиславова Брестничка*

Към катедра „Икономическа социология“ при Общикономически факултет към Университет за национално и световно стопанство.

Тема на дисертационния труд: *“Оценка на нагласите към телесното наказание“*

Научен ръководител: *проф. д.с.н. Елка Николаева Тодорова*

Основание за представяне на становището: *участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №.484./от .05.03.2021 г. на Ректора на УНСС.*

❖ Информация за докторанта /Общо представяне на процедурата и дисертанта/

Докторант Мария Брестничка е представила за обсъждане дисертационния си труд в катедра „Икономическа социология“ на Общикономически факултет при УНСС., съгласно чл.39 от ППЗРАСРБ. Разкриването на процедурата по защита на дисертационния труд е извършено на основание чл. 9 от ЗРАСРБ, чл. 30, ал. 3, чл. 31 от ППЗРАСРБ на УНСС.

Дисертантката е представила необходимите документи, свързани с процедурата за защита на дисертационния си труд. Тя е приложила дисертационен труд, разгърнат в обем от 215 страници, от които 188 страници основен текст. Той се състои от увод, изложение в три глави, заключение, списък с използвана и цитирана литература и две приложения. Използваните и цитирани източници включват: 84 заглавия (на български и английски език), 17 национални и европейски нормативни документа, 2 становища, 6 медийни публикации и 10 интернет страници и платформи. В текста са представени 25 фигури, 3 таблици и 16 графики.

Минималните изисквани точки по групи показатели отговарят на изискуемите за ОНС „доктор“ по права на ОИФ - УНСС.

❖ Обща характеристика на представеният дисертационен труд

В съдържателен план представеният за защита дисертационен труд е в областта на социологията, превантивната педагогика и социалната психология.. Това от своя

страна е научно предизвикателство за един интегрален подход в научните изследвания. Избраната тема от докторанта и нейният научен ръководител е актуална и значима, предвид националната рамка за образование, обучение и учене : 2021 – 2030/ - МОН, Декларацията от Инчон за Образование 2030 „Към развитие на приобщаващо и справедливо качествено образование и обучение през целия живот за всички“ и детайлизираната стратегия на Приоритет „Образование и умения“ е разгърната в самата НПП БГ 2030..

❖ *Оценка на получените научни и научно-приложни резултати*

➤ *Познаване на проблема*

Теоретичният анализ е задълбочен с преход към дискусия във всяка теоретична глава на дисертационния труд. Обоснована е значимостта от параметриране на социално – психологическите аспекти на нагласите на изследваните реципиенти към телесното наказание .

Методология на изследването

Методологията, представена в дисертационния труд, е изградена върху кабинетен анализ (desk research) на документи и изследвания, свързани с изследвания обект. Направен е сравнителен анализ чрез вторичен анализ на емпирични данни от две национално представителни проучвания на нагласите към телесното наказание. Включено е описание на отделен случай (case study).

❖ *Оценка на научните и научно-приложни приноси*

Дисертационният труд в парадигматично и семантично отношение е с характеристики на **научно – приложно изследване**. Адаптиран е теоретико – емпиричен модел, на въздействие върху нагласите към телесното наказание.

 Основните приноси са разгърнати в:

➤ *Теоретичен план :*

- Систематизирани са данни от проучвания по отношение на оценката и въздействието върху нагласите и социалните норми, с фокус - влиянието на социалните мрежи, включително онлайн.
- Систематизирани са съществуващи данни за нагласите към телесното наказание в България.
- Извършен е функционален анализ на прилагани политики и кампании у нас и в международен план по темата на дисертационния труд.

➤ *Изследователски / емпиричен/ план:*

- Извършено е изследване и анализ на динамиката на нагласите към телесното наказание и факторите, които им влияят /. преглед и оценка на съществуващите нагласи и тяхната динамика в Р. България/

- Адаптиран е теоретичен модел за формиране на политики в посока на промяна на нагласи към този социален феномен на основата на ценностно – ориентираният и семейно – ориентираният подходи.
- Предложени за мерки за превенция на социално – психологическият феномен на телесното наказание в сферата на неправителствения сектор.
- Предложени са мерки за превенция на социално – психологическият феномен на телесното наказание в условията на семейството.

❖ *Оценка на публикациите по дисертацията*

Докторнт **Мария Брестничка** е автор на четири публикации в широкия обseg по темата на дисертационният труд. Публикациите са в издания на неправителствения сектор и на УНСС./ годишни доклади на НМД и докторантски четения на УНСС/. Те отразяват заложените тези в дисертационният труд, спрямо политики в НПО – сектора.

Докторант Брестничка е един от малцината експерти в полето на неправителствения сектор, който е развил своите прагматично- ориентиран дейности в научно – изследователски.

Дисертационният труд е собствено и авторово проучване, което представя докторантката, като изследовател с твърдествено на извършеното изследване социално - ориентирано поведение – доказателство за нейната професионална компетентност в полето на НПО – сектора. –/ НМД/

❖ *Оценка на автореферата*

Авторефератът представя основните научни парадигми, тези и концептуални изводи на извършеното дисертационно изследване. Той отразява от формално и съдържателно гледище пълния текст на докторската дисертация.

❖ *Критични бележки, препоръки и въпроси*

Позволявам си да препоръчам на докторант Брестничка апробиране на теоретико – емпиричния модел в условията на междуетническа и моноетническа среда.за прилагането на изследваните маркери в етнопсихологически план, спрямо типологията на семействата.

Въпроси: Какво е влиянието на социално – психологическите фактори за промяна на нагласата , спрямо телесното наказание от родители в условията на сегрегирано моноетническо общество? Кои според, вас са етапите за взаимодействие с родителите по семейно – ориентираният подход?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на докторант **Мария Станислова Брестничка**, нейните научни приноси, представени чрез публикациите по докторската и дисертация, отговарят на областта и професионалното направление и изискваните наукометрични показатели за присъждане на ОНС: „Доктор “.

Препоръчам на уважаемото научно жури и респективно на ФС на ОИФ, да гласува на Мария Станиславова Брестничка, присъждане на ОНС „Доктор“ по научна специалност „Социология“, професионално направление : 3.1. Социология, антропология и науки за културата“

14. 04. 2021г.

Гр. София

Изготвил становището:

(Ирина Колева Колева, проф. д-р)